

Aafke Steenhuis fietst in het donker door de polder

Vandaag zijn de Groninger Boekendagen begonnen. Schrijfster en schilder Aafke Steenhuis schreef het eerste Grunneger Boukenpresent: 'Midden in de wereld'. Verhalen en gedichten, deels in het Gronings. Want al woont ze al vele jaren in Amsterdam, ze is niet uit Groningen weg te slaan.

Van onze kunstredacteur
ERIC BOS

Groningen/Amsterdam – Ze woont aan een dijkje aan de rand van Amsterdam, de Nieuwendammerdijk. Maar niet zelden vinden we haar 'bij nacht en ontij' op de fiets in het Groninger platteland, zegt ze in haar rap van de tongriem gesneden Hollands boven een onwrikbare Groninger taalbod. "Ik verdwaal soms zelfs," voegt ze er aan toe. Typisch Aafke Steenhuis. Haar boeken, haar schilderijen, wat ze vertelt, het is 'een kralensnoer van verhalen', zoals ze het zelf omschrijft. De tochten te fiets op het Hogeland, waarbij ze dan 'boeren, vissers, sluiswachters, sluiszoekers en kinderen' tegenkomt, vormen de stof voor nieuwe verhalen. "De

Aafke Steenhuis: "Ik kijk nu anders, beter." © FRITS DE BRUIJN

boten op mijn schilderij dat nu de omslag van het Grunneger Boukenpresent siert, komt daarvandaan. Zoals ik mij in de leegte van Groningen bevind met een enkele koe of zwaan."

Dat boekenpresent is deels een bundeling van eerder verschenen verhalen en gedichten. Het zijn observaties, herinneringen, verhalen van vroeger, een boekje vol taalbuitedingen, Nederlands, Gronings, Duits. Het Nederlands van Steenhuis beweegt zich voort als een bolderkar, het Duits is

droog en scherp, maar haar Gronings is werkelijk schilderachtig:

'Ik taiken mien moeke. / Doar zit ze. / Mit heur grieze hoar / Dat aaltied swaart was. / Ik moak heur, / en zai nemt mie mit.' (uit 'Moaken')

Of: *'Tied is gain lien mor n laiwerke. / Hai vlôgt omhoog tot n stipke / in strakblaauwe lucht / mor zien zang siddelt / as bliedege veurjaarsregen / aan ale kanten tougeleiks.* (uit 'Tied')

Aafke Steenhuis werd geboren in 1946 in Delfzijl en ver-

huisde in 1974 naar Amsterdam, waar ze bij De Groene Amsterdammer over kunst en cultuur schreef. Journaliste, van huis uit links opgevoed, politiek en vooral sociaal geëngageerd. Ze reisde met haar man naar Chili, voelde er zich meteen thuis omdat het zo op Groningen leek, schreef onder andere *Chileens Dagboek* (1974) *Denken over liefde en macht* (1982) en *Weerzien met Chili* (1994). In 1999 verscheen de verhalenbundel *Het meer van verhalen*, die ze illustreerde met reproducties van haar schilderijen.

Dit jaar verschijnt in opdracht van de provincie *Stemmen van Groninger Dijken*. "Dat wordt een boek over de slaperdijken, zoals in het Reitdiepgebied, het Waddengebied en het Dollardgebied." Ook daarvoor trapt ze op de fiets tegen de wind in door het Groninger land. Maar wat zoekt ze daar toch? Waarom blijft ze niet gezellig in Amsterdam, daar heb je immers ook dijken?

"Ik ben nu 25 jaar weg uit de provincie en ik maak er de balans op. Het confronteert mij met de jonge vrouw en het kind die ik was en hoe ik vroeger naar de dingen keek. Ik kijk nu anders, beter. Het Groninger landschap is bijvoorbeeld veel gewelfder dan in mijn herinnering."

Groninger landschap bete-

kent voor Aafke Steenhuis een schatkist vol verhalen. Ze spreekt er mensen aan en luistert naar hun verhalen, het liefst met een magisch realistische inslag, omdat die zelden of nooit verteld worden. Verhalen over de wind, de doden die nog een tijdje voortleven, over de menselijkheid van dieren. "Ik geloof zulke dingen, zoals men in Zuid Amerika in zulke dingen gelooft", zegt ze. Het gaat haar om de emoties erachter, over de verbindingen en relaties tussen mensen onderling en tussen mensen en dieren. "En tussen mensen en landschappen", voegt ze er aan toe.

Vandaar dat ze vaak 'euforisch' op de fiets zit, de polder in tijdens een stikdonkere nacht, terwijl het vuurtorenschijnsel van het eiland Borkum oplicht. "Ik ben nooit bang," zegt ze over die tochten. Voor mij is buiten even veilig als binnen. In het Gronings zeggen we ook: 'in boet'n speulen, net zoals in hoen. Want binnen en buiten zijn allebei ons huis, met het hemelgewelf als veilig dak."

Aafke Steenhuis **Midden in de wereld** verkrijgbaar bij aanschaf van twintig gulden aan Groningana. Exposities van schilderijen en tekeningen van Aafke Steenhuis in de Openbare Bibliotheken van Groningen, Hoogeveen, Stadskanaal en Uithuizen.

vvhN 1-4-00